

POLETJE JE ČAS ZA POLŽE

Polži sicer živijo povsod v neonesnaženi naravi. Tam, kjer je preveč strupov, tudi polži ne morejo živeti. V naših vrtovih, kjer pridelujemo zelenjavo in gojimo trajnice, se strupom izogibljemo in dajemo življski prostor različnim drobnim vrtnim živalicam, tudi polžem. Ko pa se prenamnožijo in se lotijo gojenih rastlin, nam delajo sive lase. Ne moremo jih kar pustiti, da nam objedajo rastlinje in kvarijo naše gojiteljsko delo.

Med trajnicami je veliko takih, ki ustvarjajo gost sklop listja. V senci pod njim si polži najdejo zavetje tudi v času sončne pripeke.

Med trajnicami, ki imajo rade vlažno prst in jih zato sadimo v senco dreves in grmovnic ali obilneje zalivamo, je prst vedno dovolj

vlažna, da se vanjo lahko zarijejo polži in čez dan prespijo. Ponoči pa se odpravijo na pohod in si poiščejo hrano. Mehko listje nekaterih trajnic jim posebno tekne. Saj ne jedo vsega po vrsti, ampak le nekatere med trajnicami, in to po navadi prav tiste, ki so nam najbolj pri srcu, ki so najlepše in se jim nismo pripravljene odpovedati. V listju naredijo luknje nepravilnih oblik ali jih včasih popolnoma požrejo. Za seboj včasih puščajo svetlečo sled. Včasih pa svojo prisotnost tako dobro skrijejo, da mi lahko le ugibamo, zakaj nam določena rastlina noče rasti. Mladi odganjki jim včasih tako teknejo, da sploh ne uspejo zrasti, ker jih že kar na začetku pojejo do osnove.

Tudi praproti rastejo v senci, polži pa jih pustijo pri miru.

Telohov polži ne marajo.

To se marsikdaj zgodi recimo pri ostrožnikih (Delphinium), ko spomladi ugotovimo, da tam, kjer je še lani na jesen bujni ostrožnik rasel in cvetel, letos pa ga sploh ni. Lahko bi v preveč težki in zbiti zemlji rastlina sicer zgnila ali shirala zaradi premajhne zaloge humusa v tleh, ampak drugače jo zima ne bi smela prizadeti. Zelo verjetno je pozno spomladi, ko ostrožniki ob dovolj toplote začnejo odganjati, bilo tudi že dovolj toplote in vlage, da so se zbudili tudi polži in odganjajoče nežne in mehke brste tik nad zemljo požrli, predno smo jih mi opazili. In v takem slučaju ostrožnik marsikdaj sploh ne odžene več. Mi pa ugibamo, kaj se je z njim zgodilo, da ga kar ni in ni.

Mehkolistne sorte host so prava poslastica za polže, tistih s trdimi listi pa ne marajo.

Hoste imajo polži tudi zelo radi, vendar pri hostah naredijo manj škode, kot pri ostrožnikih zato, ker hostinih rastnih vršičkov po navadi ne prizadenejo, pač pa le posamezne liste. Luknje v atraktivnih listih, ki sicer ohranijo svojo lepoto od pomladi do jeseni in hoste pravzaprav gojimo zaradi njih in manj zaradi cvetja, pač kvarijo izgled.

In kaj lahko naredimo? Veliko je receptov, ampak marsikateri je neizvedljiv in mnogi so le blažev žegen. Od tistega, da polža posujemo s soljo pa naprej. Zares učinkovit in naravi neškodljiv način za tiste, ki si lahko vzamejo dovolj časa, je prav gotovo pobiranje polžev, pa naj se sliši še tako nesmiselno. Zlasti pri tistih velikih rdečih polžih, ki so dobro vidni, ta način učinkuje. Če vemo, da pridejo na dan v oblačnih in deževnih dneh ali ob zgodnjih jutrih po zalivanju, jih takrat lahko pobereмо in fizično uničimo. Če smo dosledni, lahko toliko zmanjšamo populacijo, da ne bo več občutne

škode. Res prihajajo tudi s sosednjih parcel, zato mora akcija biti stalna in dosledna.

Kemična sredstva so druga alternativa. Pred leti, ko na trgu še ni bilo naravi prijaznih sredstev za boj proti polžem, ampak le takšna, ki škodujejo tudi toplokrvnim živalim in človeku, smo z njimi umorili tudi recimo marsikaterega ježa, ki je za malico pojedel zastrupljene polže. Danes to ni več problem. Ekološke granule, ki jih imajo radi polži in so narejene prav za njihovo zatiranje, potrosimo okrog rastlin, za katere vemo, da jih imajo radi polži in po senčnih in vlažnih koticah, ki dajejo polžem zavetje. Polži jih bodo v nekaj dneh pospravili in drugi vrtni prebivalci ne bodo ogroženi. Čez čas bo sicer postopek potrebno ponoviti zaradi tistih polžev, ki se bodo naknadno izlegli iz jajčec, skritih v zemlji ali zaradi tistih, ki se bodo od soseda priselili k nam.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.